

СТАН ДОСТУПНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД НА ТЕРИТОРІЇ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

В області виконується Обласний план заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затверджений розпорядженням голови обласної військової адміністрації від 07 липня 2025 року №1147-р.

Обласний план передбачає 6 напрямів (фізична, інформаційна, цифрова, суспільна та громадянська, освітня, економічна безбар'єрність), 70 завдань, 347 заходів.

Згідно з Обласним планом заходів, громади розробили місцеві плани заходів.

Так, на території області реалізується флагманський проєкт створення безбар'єрних маршрутів у населених пунктах «Рух без бар'єрів».

Даний флагманський проєкт є надзвичайно важливим для створення інклюзивного суспільства та забезпечення рівних можливостей для всіх громадян, незалежно від їхніх фізичних, вікових чи соціальних особливостей.

Також варто зазначити, що місто Кропивницький увійшов у 15 пілотних міст України, де цього року в межах флагманського проєкту «Рух без бар'єрів» створять безбар'єрні маршрути зі зручними під'їздами й підходами, транспортом, зупинками, тротуарами, громадськими місцями.

Маршрут проходить вулицями Шевченка, Великою Перспективною, Театральною та Архітектора Паученка – з урахуванням наявної транспортної інфраструктури, включно з пристосованим громадським транспортом.

Загальна довжина маршруту – 1,5 км

Кількість об'єктів – 7

До безбар'єрного маршруту включені об'єкти:

ЦНАП міста Кропивницького «Прозорий офіс»;

ветеранський простір;

комунальне некомерційне підприємство «Дитяча міська лікарня» Кропивницької міської ради»;

міська стоматологічна поліклініка №1;

комунальне некомерційне підприємство «Центральна міська лікарня» Кропивницької міської ради» (поліклініка).

«АКТИВНІ ПАРКИ: ЛОКАЦІЇ БЕЗБАР'ЄРНОГО ДОЗВІЛЛЯ»

З метою розбудови безбар'єрного простору, популяризації та організації оздоровчої рухової активності усіх категорій громадян, у тому числі осіб з інвалідністю та внутрішньо переміщених осіб, створення умов для зниження показників захворюваності, поліпшення якості та тривалості активного життя серед населення відповідних громад області запроваджено фізкультурно-оздоровчі заходи.

Зокрема локація Активного парку демонструє ефективну взаємодію органів місцевого самоврядування, громадських організацій та спортивної спільноти у впровадженні політики популяризації здорового способу життя

«ОСВІТНЯ БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ»

В області створюються необхідні умови для забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей незалежно від стану їх здоров'я. На даний час 1381 дитина з особливими освітніми потребами охоплена інклюзивним навчанням у закладах загальної середньої освіти області.

В області створено 29 інклюзивно-ресурсних центрів (далі - ІРЦ), які надають послуги дітям з особливими освітніми потребами області.

У територіальних громадах, де поки що не створено ІРЦ, послуги надаються спеціалістами центрів, які розташовані найближче.

Кількість штатних працівників у створених ІРЦ – 157 осіб, заробітна плата яким виплачується за рахунок освітньої субвенції. До роботи в ІРЦ залучені фахівці – дефектологи, логопеди, психологи, реабілітологи.

Щороку проводиться системна робота з питань поліпшення умов навчання та утримання дітей з особливими освітніми потребами.

Пандусами/підйомниками для доступу на перший поверх оснащено 304 (78%) приміщень закладів загальної середньої освіти області, 214 (22%) приміщень закладів загальної середньої освіти мають вільний доступ, 311 (74%) приміщень обладнано кнопками виклику, пандусами на вході в укриття оснащено 60 (14%) приміщень шкіл.

Обладнані внутрішні туалетні кімнати для дітей з інвалідністю у 69 (16%) закладах загальної середньої освіти.

Кабінети закладів загальної середньої освіти забезпечені методичними матеріалами для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

В області функціонує КЗ "Світловодська спеціальна школа Кіровоградської обласної ради", де навчаються та утримуються діти з порушеннями зору.

У закладі функціонує відповідна матеріально-технічна база для дітей даної категорії та працюють вчителі-дефектологи, тифлопедагоги. Спеціальна школа готова надавати реабілітаційні послуги військовослужбовцям, які втратили зір.

Заклади загальної середньої освіти 100% підключено до мережі Інтернет. Швидкість Інтернету становить від 30 до 100 Мбіт/с.

В області працює 18 спеціальних шкільних автобусів та 1 спеціальний автомобіль, у яких обладнано місця для дітей з обмеженими фізичними можливостями.

«КУЛЬТУРА БЕЗ БАР'ЄРІВ»

У 2025 році оцінка ступеня безбар'єрності здійснювалася у цифровому форматі в результаті заповнення КАРТКИ безбар'єрності об'єкта фізичного оточення за результатами проведення оцінки ступеня безбар'єрності будівель і споруд.

За результатами проведення оцінки ступеня безбар'єрності закладів культури області: із загальної мережі закладів культури області 1130 закладів обстежено 798 закладів або 71 %, з них:

частково безбар'єрні – 11 закладів;

безбар'єрні – 2 заклади.

В рамках проєкту «Музей для всіх» у Центральноукраїнському обласному краєзнавчому музеї в експозиції «Природа» встановлено крісельний електропідйомач для відвідувачів з інвалідністю та інформаційно-цифрові тактильні сенсорні системи. Це унікальне музейне обладнання розроблено українською компанією «3dcomLab» – сенсорний мультимедійний стіл та мультимедійна 3D книга, які наповнені інклюзивним компонентом

У 773 закладах культури області створено умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю.

Забезпечено безперешкодний доступ осіб з інвалідністю до 317 приміщень бібліотек, 411 приміщень клубних закладів. Забезпечено доступ до мережі Інтернет – 60%.

Окрім цього, центральна бібліотека Олександрійської міської централізованої бібліотечної системи забезпечена апаратно-програмним комп'ютерним тифлокомплексом з синтезом мовлення для незрячих та слабозорих людей.

На базі комунального закладу «Обласна універсальна наукова бібліотека ім.Д.І.Чижевського» діє Майданчик для людей з вадами зору "ІнтерСвіт", де постійно проводяться тренінги з вивчення шрифту Брайля, комп'ютерної грамотності, прослуховування аудіокниг, заняття на тренажерах для дітей з вадами зору (в т. ч. монітор-лупа), консультації, тематичні бесіди, індивідуальні тренінги.

На сайті обласної бібліотеки для юнацтва ім.Є.Маланюка розміщені записи понад 100 віршів Є. Маланюка у виконанні молодих осіб Кіровоградщини (https://lib.kr.ua/?page_id=22549).

Обласними бібліотеками реалізується проєкт "#Читаймо!", яким передбачено створення на офіційних сайтах цих закладів сторінок з аудіо та відео файлами для різних категорії користувачів (у т.ч. для людей з інвалідністю), що сприятиме активізації читання української літератури засобами інформаційних технологій.

Також, сайти більшості бібліотек адаптовані для користувачів з інвалідністю (з вадами зору), наявна функція "Виберіть розмір тексту".

«БЕЗБАР'ЄРНИЙ ЦНАП»

«Прозорий офіс», як один з ключових об'єктів першої черги безбар'єрного маршруту м. Кропивницького (1,5 км.) має один із найвищих показників відповідності сучасним стандартам та державним будівельним нормам доступності для усіх категорій громадян. Будівля розташована у центральній частині обласного центру. Наявна зручна розв'язка громадського та приватного транспорту

66% Центрів надання адміністративних послуг області відповідають вимогам до безбар'єрності, зокрема: 96% ЦНАПів мають пандуси або безперешкодний доступ, 98% - мають сходи з поручнями; 88% - мають місце для тимчасового розміщення дитячих візків; 48% - мають обладнані санітарні

кімнати; 44% - мають матеріали, надруковані шрифтом Брайля; 25% - мають технічні рішення для обслуговування осіб з порушенням слуху.

«АДАПТИВНИЙ СПОРТ»

В області започатковано тренувальні програми для ветеранів війни з ампутаціями та іншими проблемами зі здоров'ям:

на базі спортивного клубу “Борець” працюють секції бразильського джиуджитсу, де тренерами виступають колишні бійці Збройних сил України з ампутаціями;

проведено форум “Сильні України”. Розглянуто питання відновлення важкопоранених, їх соціалізація, створення для ветеранів комфортних умов для тренувань;

у травні 2025 року в м. Кропивницькому відбулись спортивні змагання серед ветеранів «Сильні України».

«РОЗВИТОК СПОРТУ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ ТА ВЕТЕРАНОК»

У Кропивницькому відбувся перший Чемпіонат України з футзалу серед ветеранів війни, організований ГС«Кіровоградська обласна асоціація футболу» спільно з Міністерством у справах ветеранів України та Асоціацією футзалу України, який зібрав команди з різних куточків країни.

У чемпіонаті взяли участь сім команд із різних регіонів: Кіровоградщини, Рівного, Черкас, Луцька, Кривого Рогу, Тернополя та Чернівців. Перемогу здобула команда «Кропивницький УБД»

«РАННЄ ВТРУЧАННЯ. РОЗВИТОК СИСТЕМИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ»

В області функціонує кабінет з надання послуги раннього втручання на базі КНП “Міська дитяча лікарня” Кропивницької міської ради, де надається дана послуга сім'ям всієї області і задовольняє повністю всю потребу в даній послугі.

Протягом січня-вересня 2025 року у кабінеті раннього втручання комунального некомерційного підприємства «Дитяча міська лікарня» Кропивницької міської ради оглянуто 280 дітей, з них до 1 року – 160 дітей.

Госпіталізовано після консультацій 120 дітей, з них до 1 року – 80 дітей.

В області сформована спроможна мережа з 6 надкластерних (2 з них багатопрофільні), 5 кластерних закладів та 16 загальних закладів охорони здоров'я.

Базовим закладом для надання медичної допомоги ветеранам війни, захисникам і захисницям та членам родин загиблих є комунальне некомерційне підприємство «Обласний клінічний госпіталь ветеранів війни Кіровоградської обласної ради» на 210 ліжок. Протягом 2025 року в закладі проліковано всього – 3814 особи (військовослужбовців - 1644), медичну реабілітацію в закладі пройшли – 370 осіб (військовослужбовців - 344). Звернення за психологічною допомогою можливе як стаціонарно так і амбулаторно. Щорічно в закладі

отримує психологічну допомогу понад 3000 осіб, станом на 01.11.2025 року в закладі психологічну допомогу отримали – 2200 осіб.

У центрі розгорнуто 20 реабілітаційних ліжок, створено мультидисциплінарну команду в складі: 4 лікарів фізичної реабілітаційної медицини, лікаря-психіатра, 4 психологів, 5 реабілітологів, 10 фахівців середнього та молодшого медичного персоналу. Центр оснащений сучасним обладнанням, створено всі необхідні умови для реабілітації

«ФОРМУЛА ГІДНОГО ПОВЕРНЕННЯ ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ»

В 48 територіальних громадах області утворені ветеранські хаби (простори). Фахівці працюють як на території простору, так і виїжджають за місцем проживання ветеранів, або членів сімей загиблих військових.

на базі 3 закладів вищої освіти Кропивницького створено ветеранські центри, метою яких є надання широкого спектру послуг ветеранам: освітньої, медичної та психологічної допомоги, допомоги щодо працевлаштування, соціальної адаптації, соціального захисту.

В 47 територіальних громадах області створені Психологічні хаби по роботі з особами, що постраждали від повномасштабного військового вторгнення російської федерації в Україну.

Послугами в психологічних хабах області охоплено 2888 ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, полонених військовослужбовців України та осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, яким надано 4395 консультацій.

«ПІДТРИМАНЕ ПРОЖИВАННЯ»

На території області здійснюється контроль із забезпечення безперешкодного доступу маломобільних груп населення у сфері житлово-комунального господарства, а саме: щодо влаштування в багатоквартирних будинках, де мешкають особи з інвалідністю, пандусів, кнопок виклику, забезпечення безперебійної роботи ліфтів, пониженням бордюрного каменю на вулично-дорожній мережі, облаштування місць для паркування транспортних засобів, що використовуються для перевезення людей з порушеннями функцій, тощо.

у 558 багатоквартирних житлових будинках області проживають 674 особи з інвалідністю, з яких 414 осіб мають здатність пересуватись за допомогою крісел колісних.

Встановлення пандусів здійснюється за заявками мешканців та за наявності технічної та фінансової можливості (як за рахунок коштів місцевих бюджетів так і за рахунок коштів інших джерел, незаборонених чинним законодавством).

Разом з тим, у м.Кропивницькому за поданими заявками опрацьовується питання щодо облаштування будинків пандусами.

«ДОСТУПНІСТЬ ЕКСТРЕННИХ СЛУЖБ ТА СЕРВІСНИХ ПОСЛУГ МВС ДЛЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ»

В області запроваджується «Служба 112», а саме: виклик через номер 112 дозволяє звернутись до кількох екстрених служб одночасно (наприклад, пожежники + поліція; швидка + поліція) – це скорочує час реагування. Більшість адміністративних послуг доступні онлайн – через «Кабінет водія», за стосунок «Дія» тощо.

Також врегульована співпраця між сервісними центрами МВС та територіальними громадами через ЦНАПи: у Кіровоградській області узгоджено 9 рішень щодо такої співпраці. Послуги МВС через ЦНАП доступні у наступних громадах: Кропивницькій, Знам'янській, Олександрівській та Світловодській міських громадах.

Приміщення сервісних центрів (МВС) об'єднані з дотриманням принципів інклюзії: пандуси, зручні під'їзди, паркувальні місця для осіб з інвалідністю, кнопки виклику персоналу.

Для людей з порушеннями зору/слуху поступово реалізуються механізми звернення, наприклад оператори, які приймають дзвінки жестовою мовою.

«ПОКРАЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ»

Обласною та районними військовими адміністраціями, виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад приділяється увага питанню доступності приміщень виборчих дільниць для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення з урахуванням критеріїв доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення приміщень, що надаються дільничним виборчим комісіям звичайних виборчих дільниць для організації їх роботи та проведення голосування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2020 року № 962.

Здебільшого виборчі дільниці розміщені в закладах комунальної власності територіальних громад області та знаходяться на першому поверсі установ. У разі відсутності пандуса або можливості перенесення приміщення для голосування на перший поверх такі будівлі обладнанні кнопкою виклику.

Напередодні кожного виборчого процесу районними військовими адміністраціями та виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад проводиться моніторинг оцінки доступності приміщень виборчих дільниць області, результати яких відображаються в автоматизованій інформаційно-телекомунікаційній системі «Державний реєстр виборців».

«БЕЗБАР'ЄРНИЙ ПРОСТІР В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ»

У Кіровоградській області активно реалізується концепція безбар'єрного простору в публічному управлінні, що передбачає створення доступного середовища для всіх громадян, зокрема для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Так, у закладах соціального обслуговування області, таких як відділення стаціонарного догляду для постійного проживання Територіального центру соціального обслуговування Заваллівської селищної ради, облаштовано пандуси, широкі коридори без порогів, санвузли з поручнями та тактильними позначками.

Головне управління ДПС у Кіровоградській області забезпечує доступність своїх послуг для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення, зокрема через адаптовані вебресурси та надання послуг у Центрах обслуговування платників з урахуванням їхніх потреб.

На Кіровоградщині реалізовано програми компенсації витрат роботодавцям на обладнання робочих місць для осіб з інвалідністю, а також організовано професійне навчання та перепідготовку таких осіб у закладах професійної освіти.

«ДОСТУПНІСТЬ ЦИФРОВИХ ПОСЛУГ»

На території області доступ до мережі Інтернет мають 245 бібліотек, в т.ч. у сільській місцевості - 140 бібліотек.

Обласними бібліотеками реалізується проект «Читаймо!», яким передбачено створення на офіційних сайтах цих закладів сторінок з аудіо та відео файлами для різних категорії користувачів, що сприятиме активізації читання української літератури засобами інформаційних технологій.

Також, сайти більшості бібліотек адаптовані для користувачів з інвалідністю (з вадами зору), наявна функція «Виберіть розмір тексту».

Створено карту реалізації проекту забезпечення закладів охорони здоров'я доступом до швидкісного Інтернету на території області. Забезпечено WiFi покриттям укріття закладів охорони здоров'я.

«ПРОГРАМА ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ»

Заклади загальної середньої освіти області 100% підключено до мережі Інтернет. Швидкість Інтернету становить від 30 до 100 Мбіт/с.

З метою забезпечення права осіб на рівний доступ до вищої освіти та сприяння розбудови високоякісної цифрової освітньої екосистеми навчально-методичним центром оцінювання якості освіти КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» здійснюється координація діяльності відповідальних осіб відділів/управлінь освіти територіальних громад області з питань НМТ/сертифікації педагогічних працівників та моніторингових досліджень із застосуванням цифрових технологій.

«РОБОТА БЕЗ БАР'ЄРІВ»

На території області активними програмами зайнятості охоплюються особи з інвалідністю, ветерани, молодь без досвіду роботи, внутрішньо переміщені особи та інші вразливі категорії щодо полегшення їм доступу до пошуку роботи.

Шукачі роботи та роботодавці мають можливість отримувати широкий спектр послуг Державної служби зайнятості в режимі онлайн. Зокрема, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, мобільного застосунку Державної служби зайнятості, мобільного додатка Порталу Дія, офіційного веб – сайту Державного центру зайнятості шукачі роботи мають можливість подати заяви для отримання статусу безробітного, призначення виплати допомоги по безробіттю та припинення реєстрації як безробітного. Також за допомогою вище перелічених ресурсів є можливість здійснювати пошук вакансій, замовляти довідки про перебування/не перебування на обліку, подавати заяви на ваучер на навчання, отримання мікрогранту/гранту на створення або розвиток власного бізнесу та інше.

Для внутрішньо переміщених осіб навчання було організоване шляхом підвищення кваліфікації за освітніми програмами . Крім того, навчання громадян організовується за ваучером. Розширено перелік професій та спеціальностей до 155 позицій.
